

Parlamentul
Republicii Moldova

DG4-08 nr. 519
06 noiembrie 2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege pentru modificarea art.1 al Legii
nr.1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la
energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii
unor localități din raioanele Dubăsari, Căușeni și ai satului
Varnița din raionul Anenii Noi
(nr.416 din 7 octombrie 2020)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-nominalizat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr. 100/2017 privind actele normative și expune următoarele considerente.

Observații generale

1. Proiectul legii este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament *Alexandru Jizdan*, fapt ce corespunde art. 73 din Constituția Republicii Moldova și prevederilor art. 47 din Regulamentul Parlamentului. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art. 66 din Constituție, privind atribuțiile de bază ale Parlamentului.

2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare completarea art. 1 din Legea nr.1435/2002 și potrivit notei informative, elaborarea proiectului are ca scop îmbunătățirea sistemului de securitate socială prin extinderea dreptului la compensații nominative la energia electrică și la gazele naturale și asupra locuitorilor satului *Hîrbovăț* din raionul Anenii Noi.

3. Totodată, atragem atenția că, argumentarea proiectului în contextul notei informative nu corespunde exigențelor din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Precizăm că, alin.(6) al art.47 din Regulamentul Parlamentului, art.34 și art.35 din Legea nr.100/2017, stabilesc expres că proiectul de act legislativ se depune

spre dezbateri împreună cu expertizele juridică, anticorupție, economică, financiară, științifică, ecologică și de alt gen. Atenționăm că, acestea lipsesc. Aceste expertize pot determina necesitatea adoptării proiectului de lege, evidențiind aspectele pozitive și negative ale acestuia, relevanța și avantajele economice și de altă natură, semnalarea deficiențelor economico-financiare.

4. Reținem asupra lipsei unui studiu relevant, care să conțină date concrete despre numărul total al gospodăriilor din satul Hîrbovăț care sunt alimentate cu gaze naturale și energie electrică livrate nemijlocit din regiunea transnistreană a țării.

5. De altfel, art. 32 alin.(2) al Legii nr.100/2017 instituie obligativitatea consultării autorităților publice vizate. Propunerile autorităților urmează a fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice, potrivit art. 32 alin.(6) din Legea nr.100/2017. Constatăm lipsa acestor informații în conținutul notei informative.

6. În ce privește concordanța proiectului de lege cu legislația în vigoare, menționăm că proiectul prenotat este un act normativ special, care cuprinde norme juridice aplicabile în exclusivitate unor subiecte strict determinate prin derogare de la regula generală.

Referitor la conceptul proiectului de lege, menționăm următoarele considerente:

7. În condițiile actuale, potrivit art. 1 din Legea nr. 1435/2002 se stabilesc compensații nominative în mărimea diferenței dintre tarifele la energia electrică și la gazele naturale aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și cele stabilite de administrația de la Tiraspol pentru locuitorii satelor (comunelor) Cocieri, Coșnița, Doroțcaia, Molovata Nouă și Pîrîta din raionul Dubăsari și satelor Copanca, Hagimus și Fîrlădeni din raionul Căușeni, precum și ai satului Varnița din raionul Anenii Noi.

8. Din norma propusă, și reieșind din argumentele expuse în nota informativă la proiectul de lege prenotat, reținem că autorul menționează că includerea localității Hîrbovăț din raionul Anenii Noi în calitate de beneficiari pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate *va restabili echitatea socială și va oferi condiții egale de susținere de către Guvern consumatorilor casnici.*

9. În această ordine de idei, ținem să menționăm că solicitarea de extindere a listei beneficiarilor de compensații la energia electrică și la gazele naturale (pentru locuitorii s. Hîrbovăț din raionul Anenii Noi) a fost examinată anterior în cadrul Guvernului (interpelarea

nr.23-05-7324 din 28 septembrie 2017) și au fost solicitate expuneri argumentate pe marginea subiectului în cauză de la *Ministerul Finanțelor, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, S.A. "MoldovaGaz", Î.C.S. "RED UNION FENOSA" S.A.*

Astfel, potrivit informațiilor parvenite, și menționate în scrisoarea Guvernului nr. 23-05-4716 din 16 iunie 2017 **inclusiunea s. Hîrbobăț, r-ul Anenii Noi în lista localităților beneficiare de compensații pentru energia electrică și gazele naturale este neîntemeiată și inoportună, dat fiind faptul că majoritatea gospodăriilor din s. Hîrbobăț sunt deservite de către furnizorii S.A. "MoldovaGaz" și Î.C.S. "Red Union Fenosa". SA., conform tarifelor aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.**

Acest fapt a fost menționat și în răspunsul Biroului Politici de Reintegrare nr. 23-05-3775 din 28 iunie 2019 către Primarul satului Hîrbobăț, r-ul Anenii Noi.

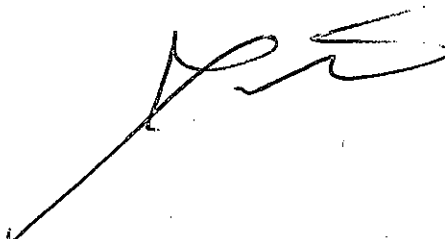
La fel, prin scrisoarea 0501/75373-2017011, I.C.S. „GAS NATURAL FENOSA FURNIZARE ENERGIE” S.R.L. a informat asupra numărului de consumatori din satul Hîrbobăț deserviți de companie, acesta constituind 1938 clienți, inclusiv 1888 casnici, 44 agenți economici, 6 instituții publice.

Prin scrisoarea SA „Moldovagaz” nr.02/1-2237 din 05.10.2017 a informat despre faptul racordării la rețeaua de distribuție a gazelor naturale a 1535 de consumatori casnici din satul Hîrbobăț.

Din analiza documentelor citate mai sus, conchidem asupra faptului că locuitorii s.Hîrbobăț sunt deserviți de către furnizorii S.A. „Moldovagaz” și Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.R.L. în conformitate cu tarifele aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și nu de tarifele stabilite de administrația din Transnistria, fapt care duce la reevaluarea promovării în continuare a proiectului.

Șef Direcție generală

Ion CREANGĂ

Ex. E.Dolință
Tel.: 5-54